

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Griffier van de Vaste commissie voor Financiën
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

's-Gravenhage, 6 september 2017
NvH/corsp/pvdk/004

Betreft: VCP-commentaar gericht op evaluatierapport 30%-regeling

Geachte Griffier van de Vaste commissie voor Financiën,

De Vakcentrale voor Professionals (VCP) meent dat de 30%-regeling kan helpen om hoogwaardige werkgelegenheid naar Nederland te halen en te behouden. De regeling is een goede manier om schaarste voor bepaalde functies te adresseren en kan een positief effect hebben voor nieuwe kennis en onderzoek. Helaas zijn er ook gevallen van oneigenlijk gebruik bekend, deze dienen aangepakt te worden door betere handhaving, niet door verandering van de regeling. De VCP is van mening dat er betere handhaving nodig is.

Evaluatie naar effecten en doelmatigheid 30%-regeling

Het evaluatierapport van Dialogic, dat zich alleen richt op ingekomen en niet op uitgezonden werknemers, concludeert dat de huidige regelgeving doelmatig en doeltreffend is. Ook is het een eenvoudige regeling voor de Belastingdienst om uit te voeren. Voor werknemers en werkgevers is er een lage administratieve lastendruk. Verder geeft het rapport aan dat de kosten van de regeling lager worden geschat dan de opbrengsten. De 30%-regeling is een heldere regeling die het mogelijk maakt om buitenlandse expertise aan te trekken. Dit leidt onder meer tot positieve effecten op het gebied van kennis en onderzoek. Nederland heeft hier profijt van doormiddel van de positieve effecten. Nederlandse werknemers kunnen op deze manier nieuwe kennis vergaren en zich verder ontwikkelen. Dit zorgt derhalve voor een sterkere innoverende economie. Toch zijn er een aantal belangrijke kanttekeningen.

Meer handhaving nodig

De regeling kent drie doelen die in samenhang gezien moeten worden. Ten eerste, het aantrekken van werknemers uit het buitenland met een specifieke deskundigheid die in Nederland niet of schaars aanwezig is. Ten tweede, een bijdrage leveren aan het aantrekkelijk en competitief houden van het Nederlandse vestigingsklimaat. En tot slot, het verminderen van de administratieve lasten voor werkgevers en werknemers. De twee laatste doelen worden bereikt, maar dat betekent niet dat het ten koste moet gaan van belangrijke criteria in het eerste doel. De criteria in het eerste doel ten aanzien van schaarste en specifieke deskundigheid komen er helaas bekaaid vanaf. Juist deze criteria zijn vanuit werknemersperspectief van belang om verstoring van de arbeidsmarkt en verdringing te voorkomen. Hoewel het rapport aangeeft dat veel gebruikers binnen de zogeheten schaarste beroepen vallen wordt er vrijwel niets gedaan met de benoemde zorgen over het gebruik van het begrip schaarste.

De VCP denkt dat het noodzakelijk is dat er goede handhaving en toetsing komt ten aanzien van het criteria schaarste en specifieke deskundigheid. De belastingdienst zou hier samen met de Inspectie SZW op moeten inzetten.

Verschillen tussen landen

Het rapport laat zien dat er grote verschillen kunnen zijn tussen landen als het gaat om de relatie tussen de forfaitaire 30%-regeling en de werkelijke extraterritoriale kosten (ETK). Voor werknemers uit westerse landen (bv. VS, VK) lijkt de regeling behoorlijk ruim. Wij krijgen signalen dat de regeling in sommige gevallen niet specifiek gebruikt wordt om kennis binnen te halen, maar door HR misbruikt wordt om internationale kandidaten te lokken zonder dat deze een specifieke meerwaarde hebben. Een meer gedifferentieerde aanpak van de regeling naar land van herkomst zou daarom een overweging waard zijn. Het is beter om landen specifiek rekening te laten houden met het kostenniveau dan door het introduceren van een vrij willekeurige inkomensgrens.

Daarnaast blijkt uit het rapport dat ingekomen werknemers uit andere landen (bv. India) extreem hoge kosten hebben ten opzichte van hun inkomen. De VCP vraagt zich af hoe dit gezien moet worden in relatie tot de functies en inkomensniveaus die daar in Nederland voor staan. De vraag komt op of deze ingekomen werknemers wel worden betaald naar Nederlandse maatstaven. Er zijn voorbeelden waar er buitenlandse werknemers zijn aangetrokken tegen een voor hun maatstaf hoger loon, maar voor Nederlandse maatstaven een lager loon.

Dit gaat in veel gevallen ook nog eens om functies waarbij niet duidelijk is waarom daar een schaarste van zou zijn in Nederland. Dit is een zeer ongewenste uitwerking van de regeling, die een ongelijk speelveld creëert en die in feite collega's tot concurrenten maakt. Ook voor ingekomen werknemers moet minimaal worden voldaan aan cao's. De VCP meent dat dit oneigenlijke gebruik en misbruik aangepakt moet worden door handhaving van regelgeving.

Tot slot

Naar de mening van de VCP doet de regeling in het algemeen wat zij beoogd. Zeker waar het hoogwaardige banen betreft met schaarste en specifieke deskundigheid in bijvoorbeeld research, management en beleid die vaak zorgen voor meer additionele werkgelegenheid. De opbrengsten van positieve kenniseffecten, belastingen en de Nederlandse economie worden hoger geschat dan de kosten. Wij pleiten daarom voor behoud van de regeling en betere handhaving. De VCP kent zorgen over oneigenlijk gebruik en het niet goed handhaven op de schaarste doelstelling. Beperken van administratieve lasten dient niet ten koste te gaan van handhaving op het gebruik. Bedrijven dienen duidelijker te beargumenteren waarom een bepaalde positie met een ingezonden werknemer moet worden opgevuld. De VCP wil dat de criteria beter gehandhaafd worden om misbruik te voorkomen.

Met vriendelijke groet,

Nic van Holstein
Voorzitter

cc. staatssecretaris Wiebes